

*Esitys Lohjan pitäjän Outamon ja Varolan
maatilain hankkimisesta Helsingin kaupungille.*

HELSIGIN

RAHATOIMIKAMARI

*Jouluk. 7 p:nä 1916.**Helsingin Kaupunginvaltuustolle.*

N:o 992.

Valmisteluvaliokunnan lähetepäätöksellä viime marraskuun 16 päivältä on Rahatoimikamarin käsketty antaa lausunto Kasvatuslautakunnan Kaupunginvaltuustolle tekemän esityksen johdosta, että Helsingin kaupungille ostettaisiin osa Lohjan pitäjässä sijaitsevaa Outamon yksinäistaloa kaupungille kuuluvan, mainitusta maatilasta erilleen murretun Toivoniemen tilan laajentamiseksi. Tämän johdosta pyytää Rahatoimikamari lausua seuraavaa:

Niinkuin tämän oheisesta Kasvatuslautakunnan kirjelmästä käy selville, johtuu esillä oleva esitys lähinnä siitä, että Lautakunta on saanut tietää Lohjan pitäjän Outamon y.m. maatilain nykyisen omistajan, kauppias G. A. Lackmanin, joka on Helsingin kaupungin Halkokonttorin kanssa tehnyt sopimuksen halkometsän kaadosta mainitulla ja hänen niinikään omistamalaan saman pitäjän Varolan tilalla, aikovan metsänkaadon päätyttyä lohkoa tilat ja myydä siten syntyneet tilukset, minkä johdosta on syytä peljätä taajempaa asutusta syntyvän Toivoniemen tilalla sijaitsevan, suomea puhuvain tyttöjen kasvatuslaitoksen välittömään läheisyyteen, mainittu tila kun käsittää Outamon talontontin ynnä sitä ympäröivän, kaikkiaan noin 10 hehtaarin laajuisen alueen. Tuollainen asutus voisi, niinkuin muista laitoksista saatu kokemus on osottanut, tuottaa laitoksen toiminnalle suurta haittaa, vieläpä saattaa sen mahdottomaksikin. Toivoniemen tiluslohkoa vuonna 1914 ostettaessa ei pidetty tarpeellisena laajempaa maa-aluetta, koska ei ollut aihetta luulla, että Outamon maatilain silloinen omistaja, konsuli H. van Gilse van der Pals, lohkotuttaisi sen. Arvata ei myöskään voitu, että maatala kokonaisuudessaan niin pian siirtyisi uuden omistajan haltuun.

Ehdotetusta maanostosta olisi, paitsi että siten saataisiin kasvatuslaitokselle tarpeellinen suoja-alue, suoranaisiakin etuja, koska kaupungille tarjoutuisi tilaisuus tänne muuttaa se ruotsia puhuvain tyttöjen kasvatuslaitos

joka nykyään on sijoitettuna vuokrahuoneistoon Finbyn kappelin Sjötorpin tilalla. Tämän johdosta tosin kävisi tarpeelliseksi rakennuttaa uusi laitosrakennus tarkoitukseen sopivalle paikalle ostettavaksi ehdotetulla lohko-tilalla, missä jo on asuinrakennus ulkokuoneineen, mutta sitä vastoin kävisi uuden laitoksen taloudellisen toiminnan, niinkuin karjatalouden ja maanviljelyksen, sikäli kuin näitä tuollaisissa laitoksissa harjoitetaan, osittain keskittäminen Toivoniemen tilalla jo nykyään oleviin rakennuksiin.

Ehdotettua maanhankintaa puoltavana seikkana mainitsee Lautakunta lisäksi, että Toivoniemen tila siten saisi mullanottopaikan, jommoista nykyään puuttuu, mutta joka tarvittaisiin tilan puutarhanhoitoa varten. — Ehdotetun maanoston kautta saisivat sekä Toivoniemen nykyinen ja vastainen laitos että Lohjan pitäjän Karstun kylässä ja Nummen pitäjän Tavolan kylässä sijaitsevat poikain kasvatuslaitokset, joista edellinen sijaitsee noin 3 ja jälkimäinen noin 7 kilometrin päässä Toivoniemeltä talvitietä, halkotarpeensa tyydytetyiksi ostettavalla maalla olevasta metsästä. Nämä laitokset tarvitsevat halkoja kaikkiaan arviolta 170 syltä vuodessa.

Kun Lautakunnan ja kauppias Lackmanin väliset keskustelut asiasta ovat antaneet tulokseksi, että herra Lackman on tarjoutunut kaupungille myymään joko koko puheena olevan tilaryhmän eli Outamon ja Varolan talot, yhteensä 590.60 hehtaaria, 600,000 markan hinnasta tai osan Outamon taloa kolmen eri vaihtopuolisen ehdotuksen mukaan. Kaikki nämä vaihtopuoliset tarjoukset käsittävät kasvavan halko- ja tukkimetsänkin. Outamon ja Varolan talojen viljellyn ja viljelyskelpoisen maan sekä metsämaan pinta-alan ynnä sikäläisiin rakennuksiin nähden viitataan tämän oheiseen arviotauluun. Outamon maatilan eri osain vaihtopuolisten myyntitarjousten mukaan kuuluisi kauppaan: I tarjouksen mukaan 56.04, II tarjouksen mukaan 149.10 sekä III tarjouksen mukaan 201.90 hehtaaria, ja eri tarjoukset käyvät selvemmin näkyviin tämän oheisista tauluista karttoineen. Edellä mainitut pinta-alat voivat kuitenkin hiukan muuttua, syystä että eri ehdotusten käsittämät alat on mitattu ainoastaan kartalta, joten numerotietoja ei käy pitäminen lopullisina. Hinta olisi: I tapauksessa Smk 49,313: 48, mihin tulee lisäksi 3,000 markan korvaus lohossa olevasta isonlaisesta heinäladosta, joten loppusumma on Smk 52,313: 84; II tapauksessa Smk 137,750: 59 ynnä 5,000 markan korvaus lohossa olevasta isonlaisesta heinäsuojasta sekä 6,000 markkaa muonamiehen asunnosta ulkokuoneineen, eli kaikkiaan Smk 148,750: 59; III tapauksessa Smk 195,211: 28 ynnä viimeksi mainitut lisäkorvaukset eli yhteensä Smk 206,211: 28. Sittenmin on herra Lackman muuttanut III tarjouksen hintaa, niinkuin tuonnempana mainitaan. Näihin hintailmoituksiin nähden on huomautettava, että ne samoin kuin edellä mainitut pinta-alatkin voivat hiukan muuttua, koska viljellyn maan sekä niitty- ja metsämaan pinta-alaa koskevat tiedot eivät ole lopullisia. Eri maanlaatu-
jen

hehtaarihintaa sitä vastoin on lopullinen. Tarjoukseen III on myyjä liittänyt sen ehdon, että Varolan omistajalla on oikeus teettää vesijohto lähteväksi kaupungille tarjotun Outamon osan ja tilan muun osan välirajalla sijaitsevasta koskesta sekä niinikään oikeus mullan ottoon III tarjouksessa tarkoitettussa lohossa sijaitsevasta suosta.

Edellä mainituista vaihtopuolisista tarjouksista on Kasvatuslautakunta lähemmin esittämillään syillä puoltanut III tarjousta hyväksyttäväksi.

Niinkuin Lautakunnan kirjelmästä näkyy, on kaupungin Halkokonttori herra Lackmanin kanssa tehnyt sopimuksen halkometsän kaatamisesta Outamon ja Varolan tiloilta. Sopimuksen mukaan on Halkokonttorilla oikeus mainituilta tiloilta kaadattaa „kaikki lehtipuut, joiden läpimitta kannonleikkauksesta kuoren päältä mitaten on 4 tuumaa ja enemmän, sekä kaikki havupuut, jotka kannonleikkauksesta ovat läpimitaten 5 tuumaa ja enemmän, lukuun ottamatta niitä havupuita, jotka 18 jalan korkeudella maasta joka puolelta läpimitaten ovat 8 tuumaa ja enemmän (englannin mittaa)“. Tämän kaato-oikeuden korvaukseksi maksaa Halkokonttori 300,000 markkaa. Halkokonttorin ilmoituksen mukaan saadaan hakkuualueelta likimäärin 15,000 syltä halkoja.

Kasvatuslautakunnan taholta on huomautettu, että niin laaja halkometsän kaato kuin sopimuksessa edellytetään, ei ole suotava, siinä tapauksessa että kaupunki maata ostamalla laajentaa Toivoniemen tilaa. Jos sentähden Lautakunnan tekemä ehdotus hyväksytään, olisi hakkuusuunnitelmaa kaupungin ostamaan lohkon nähden muutettava sikäli, että halkometsää riittäisi edellä mainittujen kasvatuslaitosten tarpeisiin. Mutta siinäkin tapauksessa jäisi melko suuri määrä halkoja kaupungin muihin tarpeisiin.

Kasvatuslautakunnan annettua esityksensä asiasta on kauppias Lackman muuttanut III tarjoustaan sikäli, että tämän tiluslohkon ynnä siinä olevain rakennusten sekä kasvavan halko- ja tukkimetsän hinta olisi Smk 256,211: 28, edellyttäen lopullista summaa tarkistettavan ylempänä mainituista syistä. Sen sijaan vähenisi sen halkometsän hinta, minkä Halkokomitea kaadattaisi niissä Outamon ja Varolan osissa, joita kaupunki ei ostaisi, 50,000 markalla ja olisi siis kaikkiaan 150,000 markkaa. Tämän mukaisesti on herra Lackman muuttanut kirjallisen tarjouksensa (ks. Liite) 1) kohdan seuraavasti: „Kauppahintaan sisältyy edellä mainitun (Halkokonttorin ostaman) halkometsän hintaa 150,000 markkaa, johon summaan ostetulla alueella (III tarjous) kasvava

halkometsä on arvioitu ja joka osa luetaan pois halkometsän alkuperäisestä kauppahinnasta.“ Halkometsän hinta jakautuisi siten kahteen 150,000 markan suuruiseen erään, joista toinen sisältyisi kiinteistön kauppaan. Halkokomitean sikäläisen työnjohtajan toimittaman likimääräisen arvion mukaan on tiluslohkossa III halkometsää noin 6,000 syltä ja talon jäljellä olevassa osassa noin 9,000 syltä.

Käsitellessään esillä olevaa esiaa Kasvatuslautakunnan puheenjohtajan, lakitieteentohtori Axel Charpentierin läsnäollessa on Rahatoimikamari katsonut olevan periaatteessa puoltaminen ehdotusta toimenpiteisiin ryhtymisestä suojelusalueen aikaansaamiseksi Toivoniemen kasvatuslaitoksen ympärille. Pääoman, jota Toivoniemen tila nykyään edustaa, sittenkun laitoksessa tarpeelliset sisustustyöt on toimitettu, on Lautakunta ilmoittanut käyvän arvioiminen noin 70,000 markaksi. Jos nyt ympärillä olevain maiden palstoituksen johdosta laitoksen olemassaolo tällä paikalla joutuisi uhanalaiseksi, ei tilaa rahaksi muutettaessa saataisi läheskään tuota summaa, syystä että rakennukset on sovitettu erikoistarpeen mukaan, vaan menisi melko suuri osa siitä hukkaan. Kun sitä paitsi edellä mainittuun tarkoitukseen kävisi kytkeminen toisiakin, on Kamari puolestaan samoin kuin Kasvatuslautakuntakin ollut sitä mieltä, että puheena oleva maanhankinta olisi toimitettava niin laajasti, että I ja II tarjousta ei olisi otettava huomioon, joten siis olisi jäljellä ehdotus III tarjouksen mukaisen tiluslohkon tai koko maatilaryhmän ostosta. Tarjous III käsittää 201.90 hehtaarin pinta-alan, jonka hinta on Smk 256,211:28. Jos tästä summasta luetaan pois halkometsän arvo 150,000 markkaa, tukkimetsän arvo 42,920 markkaa sekä erikseen lunastettavain rakennusten hinta 11,000 markkaa, jää maan hinnaksi Smk 52,291:28 eli 259 markkaa hehtaarilta. Koko maatilaryhmään nähden taas saataisiin seuraava laskelma: kokonaispinta-ala on 590.60 hehtaaria ja hinta 600,000 markkaa. Jos tästä hinnasta luetaan pois halkometsän hinta 300,000 markkaa, jonka hinnan kaupunki jo on Halkokonttorinsa kautta sitoutunut maksamaan, sekä tukkimetsän osalta 80,000 markkaa, jää maan hinnaksi 120,000 markkaa eli 203 markkaa hehtaarilta.

Harkitessaan kumpaista näistä vaihtopuolisista ehdotuksista olisi puollettava on Rahatoimikamari havainnut ehdotuksen koko maatilaryhmän ostosta taloudellisesti edullisemmaksi.

Mutta Kamarin mielestä puoltavat muutkin näkökohdat koko maatilaryhmän ostoa. Lienee nimittäin pidettävä elinkysymyksenä kaupungille, että se ryhtyy toimiin halkotarpeensa tyydyttämiseksi, eikä ajatus että sitä varten olisi hankittava sopivia metsämaita enää liene aivan vieras kaupunginhallinnolle. Kun nyt metsäalue, joka kulkulaitosten puolesta sijaitsee jokseenkin

edullisesti (matkaa Kirkniemen asemalle Hangon-Hyvinkään radalla on talvis-aikaan noin 7 km) ja jonka maaperä on metsänkasvulle edullista, on tarjona hinnasta, jota nykyoloissa ei käy sanominen kalliiksi, on Kamari empimättä puoltanut molempain mainittujen tilojen ostoa.

Vertailun vuoksi rohkenee Kamari johtaa mieleen, että vuonna 1914, jolloin ostettiin se tiluskappale, josta Toivoniemen tila muodostettiin, 1,500 markan hintaa hehtaarilta ei pidetty kohtuuttomana (*Kvston pain. asiakirj. N:o 24 vuodelta 1914*). Tosin käsitti mainittu alue tasaluvuin 7 hehtaaria tonttipaikkaa ja viljelysmaata sekä 3 hehtaaria metsämaata, mutta toiselta puolen on otettava huomioon siitä lähtien tapahtunut maan hinnannousu.

Mitä sitten tulee kysymykseen maatilain ja varsinkin viljelysmaiden vastaisesta käyttämisestä, ei Kamari ole katsonut olevan tässä yhteydessä lähemmältä siihen kajoaminen, vaan pyytää ainoastaan huomauttaa, että jo nyt on ilmoittautunut halullinen ja täysivarainen ostaja niille osille, joita kaupunki ei tarvitse. Tarkoituksista joihin tilain osia voisi käyttää, on mainittu, paitsi toisen tyttöjen kasvatustiloksen sijoittamista, kansakouluoppilaiden tai aikuisten naisten kesäsiirtolat sekä maanviljelyssiirtolat, etusijassa kasvatustiloksista päässeitä hoidokkeja varten. Missä määrin tuollaiset laitokset voisivat vaikuttaa häiritsevästi kasvatustilosten toimintaan, siitä ei Kamari nyt tahdo lähemmin lausua mieltänsä. Huomautettakoon kuitenkin, että Kasvatustilakunnan puheenjohtajan ilmoituksen mukaan mitään hankaluuksia ei ole koinut siitä, että Karstuun sijoitettu poikain kasvatustaitos on verraten vähäisen matkan päässä Toivoniemestä.

Maanviljelyskalujen nykyisiin korkeisiin hintoihin nähden lienee, siinä tapauksessa että kaupunki nyt ostaa nämä maatilat, niiden viljelysmaat, sikäli kuin niitä ei käytetä kaupungin tarpeisiin, kuitenkin aluksi sopivin vuokrata halullisille henkilöille, joiden kanssa jo on ryhdytty alustaviin keskusteluihin, ja kysymys maatilain vastaisesta käyttämisestä voitaisiin ottaa lopullisesti ratkaistavaksi, sittenkun hintataso jälleen on palautunut säännölliseen tilaansa.

Rahatoimikamari sentähden edellyttää, siinä tapauksessa että sen tässä tekemä esitys hyväksytään, saavansa Kasvatustilakunnan ja kaupungin Hallukomitean kanssa neuvoteltuaan antaa ehdotuksen maatilain lähiaikaisesta käyttämisestä sekä halko- ja ehdollisesti tukkimetsän kaatamisesta.

Kamarin enemmistöstä eriävän mielipiteen on julkilausunut varajäsen, herra Ehrnrooth, jonka mielestä puheena olevain maatilain hinta on liian korkea ja joka ei sentähden ole voinut vakuuttua siitä, että koko maatilaryhmän osto olisi kaupungin edun mukaista, erittäinkin kun ei ole mainittu määrättyä tarkoitusta, johon maatilat käytettäisiin. Herra Ehrnrooth on sentähden puoltanut Kasvatustilakunnan ehdotusta III tarjouksen mukaisen tiluslohkon ostamisesta herra Lackmanin viimeksi panemasta hinnasta.

Edellä esitetyn johdosta pyytää Rahatoimikamari kunnioittaen esittää että *Herrat Kaupunginvaltuusmiehet lisätyin luvuin päättäisivät:*

tämän oheisen tarjouksen hyväksymällä 600,000 markan hinnasta Helsingin kaupungille ostaa Lohjan pitäjässä sijaitsevat Outamon ja Varolan maatilat kasvavine metsineen ja valmiine rakennuksineen;

1916 vuoden velkakirjalainasta osottaa ostoon tarvittavat varat, lainhuudatus- y. m. s. kuluineen enintään 607,000 markkaa; sekä

antaa varsinaisen Kaupunginvaltuuston toimeksi ryhtyä päätöksen aiheuttamiin täytäntöönpanotoimiin.

Jos tämä ehdotus hyväksytään, päättäneen *varsinainen Valtuusto:*

Keisarilliselta Suomen Senaatilta hankkia vahvistuksen edellä mainituille päätöksille; sekä

antaa Rahatoimikamarin toimeksi päättää puheena olevain maatilain kaupan ja määrätä haltuunottoajan sekä antaa ehdotuksen niiden käyttämiseksi.

Maatilain kartta pannaan tämän oheen.

Rahatoimikamarin puolesta:

Alexis Gripenberg.

K. Rein.

HELSINGIN

KASVATUSLAUTAKUNTA.

Marrask. 13 p:nä 1916.*Kaupunginvaltuustolle.*

N:o 344.

Sittenkun Kasvatuslautakunnan tietoon oli tullut, että Lohjan pitäjän Paloniemen kartanon omistaja, kauppias G. A. Lackman, joka oli Helsingin kaupungin Halkokomitealle 300,000 markan hinnasta myynyt mainitun pitäjän Outamon ja Varolan maatalain kasvavan nuoren metsän, aikoi osittaa nämä maatilat ja sitten myydä uudet tilat, tiedusteli Kasvatuslautakunta herra Lackmanilta maan hintaa. Tämä toimenpide aiheutui pelosta että hankkeissa olevan myynnin johdosta voisi Outamon maatilasta erilleen murretun Toivoniemen tilan läheisyyteen ajan oloon syntyä taaja asutus, joka epäilemättä vaikuttaisi häiritsevästi sinne sijoitetun, kaupungin omistaman suomenkielisten tyttöjen kasvatuslaitoksen toimintaan. Sitä paitsi on Toivoniemen tilalla, jonka pinta-ala on ainoastaan 10.36 hehtaaria, puute multamaasta, mistä syystä varsinkaan tiluksen puutarhanhoito ei voi kehittyä. Niinpä täytyi viime kesänä tynnyrinalan laajuiseen uuteen puutarhamaahan ostaa 100 kuormaa turvemultaa. Ja lopuksi on Lautakunnassa herännyt ajatus, että Toivoniemen viereltä olisi hankittava lisäalue, jotta kaupunki vastedes voisi sinne sijoittaa ruotsinkielistenkin tyttöjen kasvatuslaitoksen, sen sijaan että pitää sitä vieraalla tilalla sijoitettuna vuokrahuoneistoihin, joista nykyään maksetaan lähes 3,000 markkaa vuodessa.

Edellä mainittuun tiedusteluun vastasi herra Lackman olevansa halukas Helsingin kaupungille myymään ei ainoastaan Outamon maatilaa eri osia, vaan koko tämän maatilaa ja lisäksi Varolan maatilaa niillä ehdoilla, mitkä suomennokosena tämän oheen panna tarjouksessa lähemmin mainitaan. Tämän johdosta hankki Kasvatuslautakunta metsänhoitaja A. W. Granitilta tarkempia tietoja kaupungin ostamasta halkometsästä sekä herra Lackmanilta selvityksen mainittuun halkokauppaan kuulumattomien mänty- ja kuusipuiden luvusta. Niinikään jäljennettiin Lautakunta mainittujen maatalain kartan. Nämä asiakirjat pannaan tämän oheen.

Tutkiessaan herra Lackmanin tarjousta, joka näyttää rakentuvan niiden korkeiden hintain pohjalle, mitkä maatiloista nykyään maksetaan, on Lautakunta havainnut Toivoniemen tilan rauhoituksen liian likelle tulevalta vieraalta asutukselta olevan saavutettavissa ostamalla II tarjouksessa mainittu alue, jota vastoin uuden kasvatuslaitoksen sijoittamiseksi tänne tarvittaisiin III tarjouksessa mainittu alue. Sen sijaan I tarjouksen hyväksymisestä olisi verraten vähän hyötyä Toivoniemen laitokselle.

Tämän oheisten erikoisluetteloiden mukaan käsittää II tarjous 32.74 ha peltoa, 8.51 ha niittyä ja 107.85 ha metsämaata. Hinta on Smk 33,887:19. Tarjouksen III käsittämän alueen, jona on 33.53 ha peltoa, 9.7 ha niittyä sekä 107.85 ha halvempaa ja

50,82 ha kalliimpaa metsämaata, hinta on Smk 50,107: 70. Mainittuun hintaan on herra Lackmanin vaatimuksen mukaan lisättävä alueelta myydyn halkometsän hinta, edellisessä tapauksessa Smk 69,455: 40 ja jälkimäisessä tapauksessa Smk 102,183: 48, ja kun lisäksi näyttää luonnolliselta, että kauppaan pitää kuulua tukkimetsäkin, tulee mainittuihin summiin lisäksi, edellisessä tapauksessa 29,408 ja jälkimäisessä 42,920 markkaa. Lisäksi vaatii herra Lackman puheena olevalla alueella sijaitsevasta muonamiehen asunnosta 6,000 markkaa ja erästä uudesta tavarasuojasta 5,000 markkaa. Muut ladot ja rakennukset kuuluvat kauppaan. Lopulliset summat olisivat siis seuraavat:

II tarjouksen mukaan:

Maa	Smk	38,887: 19	
Halkometsä	"	69,455: 40	
Tukkimetsä	"	29,408: —	
Rakennukset . .	"	11,000: —	
	Smk	148,750: 59	tai, jos luetaan pois halkojen hinta,
	"	69,455: 40	
	Smk	79,295: 19	

III tarjouksen mukaan:

Maa	Smk	50,107: 80	
Halkometsä	"	102,183: 48	
Tukkimetsä	"	42,920: —	
Rakennukset . .	"	11,000: —	
	Smk	201,211: 28	tai, jos luetaan pois halkojen hinta,
	"	102,183: 48	
	Smk	99,027: 80	

Vaikka Lautakunta siis on sitä mieltä, että edellä mainitun tarkoituksen saavuttamiseksi olisi III tarjouksessa mainittu lohko ostettava, varsinkin kun siten saavutettaisiin luonnolliset rajat, ei Lautakunta tällä tahdo sanoa, että koko tuo alue olisi tarkoitukseen tarpeellinen. Eräät rajamaiden alueet sopisi varsin hyvin myydä palstatiloiksi tai käyttää muihin tarkoituksiin. Mitä erityisesti tulee viljeltyyn maahan, jonka pinta-ala on 33,53 ha, sopisi etäisimmät tilukset vuokrata niiden läheisyydessä asuville vieraille henkilöille. Kasvatuslaitokset eivät myöskään tarvitsisi kaikkea tukkimetsää, jossa on 5,365 runkoa. Suurimman osan voisi kaupunki käyttää muihin tarkoituksiin. Lisäksi tarjoutuisi se etu, ettei kaupungin heti tarvitsisi kaataa ostamaansa halkometsää, vaan saisi se edelleen kasvaa, jota paitsi hakkuun kävisi järjestäminen aivan toisin, siinä tapauksessa että kaupunki omistaa maan.

Kauppias Lackman on myös tarjonnut kaupungin lunastettavaksi Outamon ja Varolan maatilat kokonaisuudessaan. Mutta kun Kasvatuslautakunta ei voi tätä asiaa arvostella, on Lautakunta sen ainoastaan tässä maininnut.

Edellä esittämillään syillä Lautakunta pyytää kunnioittaen Herroille Kaupunginvaltuusmiehille ehdottaa,

että kaupunki edellä mainittua tarkoitusta varten kauppias G. A. Lackmanilta ostaisi III tarjouksessa mainitun osan Lohjan pitäjässä sijaitsevaa Outamon yksinäistilaa.

Axel Charpentier.

Henrik Ståhl.

v. t.

Liite I.

Täten sitoudun Helsingin kaupungille myymään Lohjan pitäjässä omistamani Outamon ja Varolan maatilat kuudestasadastuhannesta (600,000) Suomen markasta, johon summaan myös on luettu se kolmensadantuhannen (300,000) markan hinta, minkä kaupungin halkokomitea on lokakuun 2 päivänä 1916 tehdyssä kontrahdissa sitoutunut maksamaan näillä maatiloilla kasvavasta, kontrahdissa lähemmin mainitusta halkometsästä, josta kauppahinnasta kuitenkin satatuhatta (100,000) markkaa jo on maksettu.

Ellei osteta molempia maatiloja, vaan ainoastaan Outamon veroratsutila, lukuun ottamatta kartassa osotettuja alueita, sitoudun luovuttamaan sen seuraavin ehdoin:

- 1) Kauppakirja yhdistetään edellä mainittuun kaupungin halkokomitean kanssa t. k. 2 päivänä halkometsän kaupasta tehtyyn kontraktiin ja Helsingin kaupunki vastaa tämän halkometsän vielä maksamatta olevasta kauppahinnasta kahdestasadastuhannesta (200,000) markasta;
- 2) kaikista ostetulla alueella kasvavista tukkipuista, jotka ovat 8 tuumaa tai enemmän 18 jalan korkeudelta, kaikki englannin mitoin, eivätkä sisälly edellä mainittuun kontraktiin, maksaa kaupunki 8 markkaa rungolta, jos ne otetaan kauppaan;
- 3) siitä hoikemmasta metsästä, joka ei myöskään sisälly edellä mainittuun kontraktiin, ynnä maasta, missä metsä kasvaa, sekä kaikesta muusta ostetusta viljelemättömästä maasta maksetaan viisikymmentä (50) markkaa vanhalta tynnyrialalta, mutta Varolan tilan ja Karstun kylän välisen tien viereisestä tasaisemmasta metsämaasta sata (100) markkaa;
- 4) kaikesta ostetun alueen rajain sisällä olevasta viljellystä maasta maksetaan neljäsataa (400) markkaa vanhalta tynnyrialalta;
- 5) ostaja vastaa kaikista maan lohkomisesta ja kaupan lainhuudatuksesta johtuvistakuluista;
- 6) ostaja saa kauppaan ottaa hiekan- ja soranotto paikaksi tarpeellisen alueen ostetun alueen rajain ulkopuoleltakin, ellei sopivaa paikkaa ole niiden piirissä;

- 7) jos ainoastaan I tarjoukseksi merkitty alue ostetaan, maksaa ostaja siinä olevasta punaisesta niittyladosta korvausta kolmetuhatta (3,000) markkaa;
- 8) siinä tapauksessa taas että II tai III tarjoukseksi merkitty alue ostetaan, ei eri korvausta makseta mainitusta ladosta, mutta jos ostetaan niin suuri alue, että viime kesänä rakennettu uusi lato jää sen piiriin, maksetaan tästä ladosta korvausta viisituhatta (5,000) markkaa;
- 9) II ja III tarjoukseksi merkityllä alueella olevasta muonamiehenasunnosta siihen kuuluvine rakennuksineen maksetaan korvausta kuusituhatta (6,000) markkaa;
- 10) Tätä myyntitarjousta on pidettävä minua velvoittavana ainoastaan joulukuun 31 päivään 1916, jota ennen Helsingin kaupungin siis on päätettävä, haluaako se ostaa maatilat tai kaupaksi tarjotun alueen.

Helsingissä, lokakuun 11 päivänä 1916.

G. A. Lackman.

Todistavat:

Edvin Henriksson.

R. M. Mäkelä.

Liite II.

Lohjan pitäjän Varolan ja Outamon maatilain likimääräinen arvio.

Varola, 0.5000 manttaalia:

viljeltyä maata		36.90 ha à	822: 40 = Smk	30,346: 56	
viljelyskelp. maata		3.73 " "	102: 80 = "	383: 44	
metsämaata		85.88 " "	102: 80 = "	8,828: 46	
joutomaata		39.37 " "	102: 80 = "	<u>4,047: 24</u>	43,605: 70

Outamo, 1.1771 manttaalia:

viljeltyä maata		92.43 ha à	822: 40 = Smk	76,014: 43	
viljelyskelp. maata	..	21.98 " "	102: 80 = "	2,259: 54	
metsämaata		214.41 " "	102: 80 = "	22,041: 35	
joutomaata		95.90 " "	102: 80 = "	<u>9,858: 52</u>	<u>110,173: 84</u> 153,779: 54

	Siirto 153,779: 54
Molempain tilain halkometsä, saatu hinta	300,000: —
„ „ tukkimetsä, arvioarvo	100,000: —

Varolan rakennukset:

pehtorin rakennus, arvo	Smk 12,000: —	
muonamiehenasunto Kriislassa	„ 5,000: —	
muonamiehen- y. m. asunnot	„ 4,000: —	
yhdist. talli-, navetta-, heinä- ja kaluvajarakennus	„ 35,000: —	
kuivausräihi höyrypuimakoneineen ja pajoineen	„ 10,000: —	
Varolan muut rakennukset	„ 5,000: —	71,000: —

Outamon rakennukset:

3 perheen muonamiehenrakennus	Smk 4,000: —	
2 isoa ja 1 pienempi makasiini	„ 5,000: —	9,000: — 80,000: —
		Smk 633,779: 54

Varola	165.88 ha	$165.88/590.60 \times 600,000$	168,520: 15
Outamo	424.72 „	$424.72/590.60 \times 600,000$	431,479: 85
	590.60 ha		600,000: —

*Liite III.***I tarjous.**

Peltoa	13.69 ha à 822: 40 =	Smk 11,258: 66
Niittyä	4.64 „ „ 102: 80 = „	476: 99
Metsämaata	37.71 „ „ 102: 80 = „	3,876: 59
		Smk 15,612: 24

II tarjous.

Peltoa	32.74 ha à 822: 40 =	Smk 26,925: 38
Niittyä	8.51 „ „ 102: 80 = „	874: 83
Metsämaata	107.85 „ „ 102: 80 = „	11,086: 98
		Smk 33,887: 19

III tarjous.

Peltoa	33.53 ha à 822: 40 =	Smk 27,575: 07
Niittyä	9.70 ” ” 102: 80 =	” 997: 16
Metsämaata	107.85 ” ” 102: 80 =	” 11,086: 98
”	50.82 ” ” 205: 60 =	” 10,448: 59
		<u>Smk 50,107: 80</u>

Liite IV.

I tarjous.

Maa	Smk 15,612: 24
Tukkeja 1,177 à 8: —	” 9,416: —
Halkoja (37.71 (ha) × 28 (sylv) × 23: —)	” 24,285: 24
	<u>Smk 49,313: 48</u>

II tarjous.

Maa	Smk 38,887: 19
Tukkeja 3,676 à 8: —	” 29,408: —
Halkoja (107.85 × 28 × 23: —)	” 69,455: 40
	<u>Smk 137,750: 59</u>

III tarjous.

Maa	Smk 50,107: 80
Tukkeja 5,365 à 8: —	” 42,920: —
Halkoja (158.67 × 28 × 23: —)	” 102,183: 48
	<u>Smk 195,211: 28</u>

Liite V.

Lohjan pitäjän Outamossa ja Varolassa vuonna 1916 toimitetussa erikoisarvioinnissa ja tukkien leimauksessa laadittu tukkiluettelo.

8,381	läpimit.	8 "	18 '	à	6: — =	Smk	50,286: —
3,359	"	9 "	18 '	à	8: — =	"	30,872: —
306	"	10 "	18 '	à	10: — =	"	3,060: —
22	"	11 "	18 '	à	12: — =	"	264: —
3	"	12 "	18 '	à	14: — =	"	42: —
4	"	13 "	18 '	à	16: — =	"	48: —
12,575	¹⁾					Smk	84,572: —

Erikoisarvioinnin ja tukkien leimauksen pohjalla laadittu tukkiluettelo III tarjouksen mukaisista Outamon Pajamäen, Typpimäen, Vasikkamäen ja Lahdennummen metsistä.

Pajamäki.

763	läpimit.	8 "	18 '	à	6: — =	Smk	4,578: —
394	"	9 "	18 '	à	8: — =	"	3,152: —
20	"	10 "	18 '	à	10: — =	"	200: —
1,177						Smk	7,930: —

Typpimäki.

1,645	läpimit.	8 "	18 '	à	6: — =	Smk	9,870: —
746	"	9 "	18 '	à	8: — =	"	7,568: —
22	"	10 "	18 '	à	10: — =	"	220: —
2,413						Smk	17,658: —

Vasikkamäki.

54	läpimit.	8 "	18 '	à	6: — =	Smk	324: —
31	"	9 "	18 '	à	8: — =	"	248: —
1	"	10 "	18 '	à	10: — =	"	10: —
86						Smk	582: —

Lahdennummi.

1,052	läpimit.	8 "	18 '	à	6: — =	Smk	6,312: —
608	"	9 "	18 '	à	8: — =	"	4,864: —
29	"	10 "	18 '	à	10: — =	"	290: —
1,689						Smk	10,466: —

¹⁾ Myöskin 8-tuumaiset ja sitä isommat tukit ottaa myyjä 8 markan keskihinnasta rungolta.

Liite VI.

Maatilan nimi.	Talon osat.	Mant- taali.	Tilusala hehtaaria.				
			Viljelt. maata.	Vilj. kelp. maata.	Varsi- naista metsä- maata.	Jouto- maata.	Yh- teensä.
Varola	1.0000	0.5000	36.90	3.73	85.88	39.37	165.88
Toivoniemi	0.0583	0.0729	7.90	0.15	1.79	0.52	10.36
Outamo	0.9417	1.1771	92.43	21.98	214.41	95.90	424.72

*Liite VII.***Varolassa ja Outamossa on vuonna 1916 korjattu:**

Heiniä 15,000 kg.
 Rukiita 192 hl.
 Kauroja (1915 ¹⁾) 1,100 hl.
 Vehnää 16 hl.
 Turnipsia 300 hl.
 Rukiinolkia 50,000 kg.
 Kauranolkia 1915 ¹⁾) 75,000 kg.

¹⁾ 1916 vuoden vilja on vielä puimatta.